

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. února 2013 č. 114

Stanovisko

vlády k návrhu na vydání zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se zákazem hydraulického štěpení hornin při využívání ložisek hořlavého zemního plynu (sněmovní tisk č. 902)

Vláda na své schůzi dne 20. února 2013 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se zákazem hydraulického štěpení hornin při využívání ložisek hořlavého zemního plynu (sněmovní tisk č. 902), a vyjádřila s ním **nesouhlas**, a to zejména z těchto důvodů:

Vláda sice souhlasí s názorem, že je třeba zachovat hodnoty přírodního a kulturního dědictví, a v tomto směru proto považuje za chvályhodný záměr předkladatelů upravit český právní řád tak, aby reflektoval i vyhledávání a průzkum nekonvenčních ložisek uhlovodíků, avšak z hlediska zpracování tohoto záměru v podobě předloženého návrhu zákona upozorňuje v širších souvislostech na jeho některé sporné body:

1. Návrh zákona zakazuje použití všech metod hydraulického štěpení hornin při vyhledávání, průzkumu a dobývání výhradních ložisek hořlavého zemního plynu. Přitom neřeší problematiku právní úpravy podobných činností, jako je například podzemní zplyňování uhlí, a zakazuje činnost ve světě i u nás běžně prováděnou, zejména při dotěžování klasických ložisek uhlovodíků, při přípravě podzemních zásobníků plynu, při průzkumu a využívání zdrojů minerálních vod v lázeňství a také při průzkumu a využívání zdrojů hydrotermální energie, kde nebyly doposud zjištěny její významnější negativní dopady na životní prostředí, neboť záleží především na rozsahu a intenzitě této činnosti.

2. V České republice dosud ložiska „břidlicového plynu“ (dokonce ani prognózní zdroje) nejsou, návrh by se tak mohl týkat jedině malých zbytkových zásob na ložiscích zemního plynu na Moravě.

3. Návrh zákona je zbytečně komplikovaný a obsahuje při zavedení zákazu použití všech metod hydraulického štěpení hornin mnoho nevyužitelných ustanovení, například ložiska „břidlicového plynu“ by nemohla být vyhledána a prozkoumána, a tudíž povinnost odpisu zásob výhradních ložisek hořlavého zemního plynu je nadbytečná.

4. Návrh zákona stanoví vyloučení možnosti, aby součástí Státní energetické koncepce byl záměr dobývat výhradní ložiska hořlavého zemního plynu, pokud je nelze dobývat jinak než metodami hydraulického štěpení. Vládou nedávno projednaná aktualizace Státní energetické koncepce s ložisky „břidlicového plynu“ nepočítá, a to z důvodu prostého faktu, že taková ložiska v České republice nejsou a dosud tudíž na ně nebyl prováděn (ani zahájen či povolen) jakýkoliv průzkum; vláda upozorňuje, že i podle stávajícího ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, Státní energetická koncepce vždy musí zohledňovat ochranu životního prostředí.

5. Problematická jsou i navrhovaná přechodná ustanovení, na jejichž základě mají přímo ze zákona pozbyt platnosti již vydaná povolení a mají být zastaveny ekonomické činnosti, při nichž se používá hydraulického štěpení hornin. To může být sice zdůvodněno zájmem na ochraně životního prostředí, avšak je to v rozporu se zásadou ochrany práv nabytých v dobré víře (např. § 2 odst. 3 správního řádu), v čehož důsledku vzniká i riziko mezinárodních arbitrází podle dvoustranných dohod o podpoře a ochraně investic.

6. Z praktického hlediska vláda poukazuje na skutečnost, že navrhovaný zákon zakazuje činnost, která je u nás občas využívána, ale doposud nebyly nikde zjištěny její významnější negativní dopady na životní prostředí.